

ето заключение на слѣдующите два факта: 1) глаголицата е съществувала въ България много по-рано, нежели въ Далмация; 2) тя е съществувала едновременно съ кирилицата, т. е. едни книги сж са писале съ кирилица, а други съ глаголица. Но най-забѣлѣжително е това, че доволно чѣсто и двѣте азбуки сж са размѣсвале въ една и сжща рѣкопись. И така, ние не знаеме въ кое именно време е била исмислена глаголицата и какви именно причини сж накарале южните славяне да иматъ двѣ азбуки. Горезсказанното наше мнѣние, че глаголицата са е употрѣбляла отъ богомитите, е само предположение. Тука сме длжни да кажеме и това, че нѣкои сърбо-хорватски католици въ Далмация сж писале до скоро своите церковни книги съ глаголически писмена и челе сж въ черковите си славянски. Тие са наричатъ глаголити или „старовѣрци.“ Колкото за кирилицата, множество достовѣрни факти ни доказватъ, че тя е била измислена отъ 861 до 862 г. *).

Езикътъ, на който сж биле преведени първоначално славянските книги, принадлежи на българските славяне, които могатъ свободно да кажатъ, че първенството е тѣхно, защото тѣхниятъ езикъ е добилъ първата обработка. Тука сме длжни да кажеме и това, че въ онова време между славянските нарѣчия не е съществувало такова голѣмо различие, каквото съществува днесъ, слѣдователно славяно-българскиятъ езикъ е билъ понятенъ на

---

*) Тоя вопросъ е изслѣдованъ съ особена осторожностъ и съ голѣма ученостъ отъ съвременниятъ руски археологъ и професоръ О. М. Бодянский въ своята замѣчателна книга „О времени происхожденія славянскихъ письменъ“. Москва, 1855 г.